

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
LEGE

pentru modificarea unor acte normative (aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta Lege transpune Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.

Art. I – Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, Nr. 2 art. 33), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune în legislația națională Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”

2. Articolul 8 se completează cu punctul 1¹ cu următorul cuprins:

„1¹. Statul asigură șanse egale femeilor și bărbaților cu privire la constituirea, echiparea, extinderea și activitatea întreprinderilor.”.

Art. II - Articolul 17, alineatul (2) din Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, Nr. 72–73 art. 485), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: sintagma „a pensie minimă și la un ajutor de deces prevăzute în legislație.” se substituie cu expresia „prestățiile de asigurări sociale de stat, în condițiile prevăzute de legislația în domeniul asigurărilor sociale.”.

Art. III – Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune în legislația națională Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”

2. La Articolul 1

în noțiunea de „asigurat” după cuvintele „contribuții de asigurări sociale” se completează cu textul „precum și persoana fizică ce achită contribuția de asigurări sociale pe baza contractului de asigurare”.

noțiunea „contract de asigurare” se expune în următoarea redacție: „contract de asigurare - contract voluntar încheiat în forma scrisă între o persoană fizică, pe de o parte, și Casa Națională de Asigurări Sociale, pe de altă parte, care prevede drepturile și obligațiile părților în domeniul asigurărilor sociale de stat.”.

în noțiunea de „plătitorul contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat” cuvântul „persoană” se substituie cu textul „persoana fizică sau juridică”.

după noțiunea „declarație privind evidența nominală a asiguraților” se completează cu o noțiune nouă: „declarație privind încadrarea în categoria de plătitori care se asigură de toate tipurile de prestații de asigurări sociale conform taxei fixe anuale a contribuțiilor de asigurări sociale – relatare făcută în scris de

către plătitorii de contribuții la bugetul asigurărilor sociale de stat cu privire la selectarea taxei fixe anuale a contribuțiilor de asigurări sociale pentru asigurarea de toate tipurile de prestații de asigurări sociale pentru fiecare perioadă de gestiune și prezentată Serviciului Fiscal de Stat conform modelului aprobat de Casa Națională de Asigurări Sociale;”.

3. La articolul 5

alineatul (1) litera b) va avea următorul cuprins: „b) persoanele fizice care se asigură de pensia pentru limită de vârstă și ajutor de deces: întreprinzători individuali care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, inclusiv fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier), care nu au persoane angajate prin contract individual de muncă – o dată pe an, până la data de 15 ianuarie a anului următor celui de gestiune, iar în cazul lichidării – în termen de cel mult 3 zile de la data inițierii radierii;”;

se completează cu un alineat nou (1²) cu următorul cuprins:

„(1²) Declarația privind încadrarea în categoria de plătitori care se asigură de toate tipurile de prestații de asigurări sociale conform taxei fixe anuale a contribuțiilor de asigurări sociale, care se completează în modul și în forma stabilită de Casa Națională de Asigurări Sociale, se prezintă Serviciului Fiscal de Stat după cum urmează:

a) persoanele fizice care se asigură de toate tipurile de prestații de asigurări sociale: întreprinzători individuali care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare, inclusiv, fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier), persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoane fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal, prezintă o dată pe an, până la data de 25 ianuarie inclusiv a anului, iar în cazul în care activitatea se începe pe parcursul anului, declarația se prezintă în termen de 20 zile de la data înregistrării desfășurării activității la organul abilitat. În cazul titularilor patentei de întreprinzător se prezintă la prima solicitare de eliberare și/sau prelungire a patentei de întreprinzător a anului de gestiune.

b) opțiunea pentru aplicarea taxei fixe anuale a contribuției de asigurări sociale care acordă dreptul la toate tipurile de prestații de asigurări sociale este obligatorie pentru întregul an și nu se modifică, precum și se consideră reînnoită pentru fiecare an ulterior dacă nu se solicită renunțarea la această opțiune prin prezentarea declarației până la data de 25 ianuarie a anului prin care se declară renunțarea.

c) depunerea declarației peste termenele reglementate la lit. a) nu se acceptă.”;

alineatul (4) textul „și (2)” se substituie cu textul „(1¹), (1²) și (3²)”, iar textul „Instrucțiunile privind modul de întocmire și de prezentare a declarațiilor se aprobă de Ministerul Finanțelor.” se exclude;

alineatul (5) textul „și informații referitoare la indicatorii declarației cu privire la impozitul unic calculat pentru rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației” se substituie cu textul „ , informații referitoare la indicatorii declarației cu privire la impozitul unic calculat pentru rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației și la indicatorii declarației privind încadrarea în categoria de plătitori care se asigură de toate tipurile de prestații de asigurări sociale conform taxei fixe anuale a contribuțiilor de asigurări sociale.”.

alineatul (7) după cuvântul „independente” se completează cu expresia „în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoanelor fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal”.

4. Articolul 20

alineatul (1¹) după cuvântul „independente” se completează cu expresia „în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor, persoanele fizice care desfășoară activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal”;

se completează cu un alineat nou (1³) cu următorul cuprins:

„(1³) Calculul contribuției de asigurări sociale de stat pentru persoanele fizice stipulate la art. 5 alin. (1²) se face lunar de către Casa Națională de Asigurări Sociale, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune, pe baza declarației prezentate.”.

5. În Anexa nr. 1 pct. 1.6 și pct. 1.7 se expun în următoarea redacție:

Categoriile de plătitori și de asigurați	Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile prestațiilor sociale asigurate
1.6. Persoanele fizice, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.5, care se regăsesc în una dintre situațiile: – fondatori ai întreprinderilor individuale, inclusiv fondatori ai gospodăriilor țărănești (de fermier); – persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri supuse accizelor; – persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal	a) asigurarea de pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces		
	Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces
	b) asigurarea de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat		
	Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat
1.7. Titularii patentei de întreprinzător, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6¹	a) asigurarea de pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces		
	Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală, dar nu mai puțin de 1/12 din această sumă lunar, în funcție de durata activității desfășurate pe bază de patentă	La momentul solicitării sau prelungirii patentei	Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces
	b) asigurarea de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat		
	Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală, dar nu mai puțin de 1/12 din această sumă lunar, în funcție de durata activității desfășurate pe bază de patentă	La momentul solicitării sau prelungirii patentei	Toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat

Art. IV – Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 168–170, art. 773), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. După clauza de adoptare se introduce clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune în legislația națională Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”

2. La articolul 4, alineatul (2¹) literele a) și b) după textul „ale antreprenorului independent” se completează cu textul „și ale persoanelor care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”.

3. La articolul 6:

alineatul (5²), după textul „a antreprenorului independent” se completează cu textul „și a persoanelor care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”;

alineatul (8²), după cuvântul „, justiției” se completează cu textul „, persoanele care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”;

alineatul (10), după textul „antreprenorii independenți” se completează cu textul „precum și persoanele care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”.

4. La articolul 7:

alineatul (3), în prima propoziție cuvintele „proгноzate pe economie” se substituie cu cuvintele „pe economie прогноzate”;

alineatul (3), în propoziția a treia, cuvintele „proгноzat pe economie” se substituie cu textul „pe economie прогноzat”.

Articolul 7 se completează cu un alineat nou (3³) cu următorul cuprins:

„(3³) Venitul lunar asigurat pentru persoanele care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr. 1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale se determină prin împărțirea a 1/12 a taxei fixe anuale a contribuției de asigurări sociale de stat stabilită pentru anul corespunzător la cota tarifului contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii pentru angajatorii sectorului privat pentru această perioadă. Venitul lunar asigurat determinat se include în calcul în lunile pentru care au fost plătite taxele fixe anuale ale contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite începând cu 1 ianuarie 2027.”;

la alineatul (6¹), în prima și a doua propoziție după cuvintele „antreprenorul independent,” se completează cu textul „, persoana care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale,”;

la alineatul (7), după cuvintele „mediu lunar” se completează cu cuvintele „pe economie”;

la alineatul (10), după cuvintele „mediu lunar” se completează cu cuvintele „pe economie”.

5. La articolul 12 în alineatul (4), textul „îngrijirea” se exclude.

6. La articolul 13 în alineatul (4), după textul „ , ale antreprenorului independent”, se completează cu textul „ și ale persoanelor care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”, iar cuvintele „prognosticat pe economie” se substituie cu cuvintele „pe economie prognosticat”.

7. La articolul 18 în alineatul (1²), în prima propoziție după textul „ , antreprenorii independenți” se completează cu textul „ și persoanele care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) sau pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”, iar, în propoziția a doua după cuvintele „ , femeia antreprenoare independentă” se completează cu textul „ , femeia care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”.

8. La articolul 18¹:

alineatul (1), textul „ precum și tatălui liber-profesionist ce practică activitate în sectorul justiției și tatălui antreprenor independent” se substituie cu textul „precum și tatălui liber-profesionist ce practică activitate în sectorul justiției, tatălui antreprenor independent și tatălui care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) sau pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”;

după alineatul (3³) se completează cu două alineate noi (3⁴) și (3⁵) cu următorul cuprins:

„(3⁴) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl care se atribuie la categoria de asigurat specificat la pct.1.6 lit. b) sau pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale:

a) indemnizația paternală se stabilește de la data nașterii copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;

b) tatăl copilului nou-născut a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni de la data nașterii copilului;

c) tatăl copilului nou-născut a achitat taxa fixă a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.

(3⁵) Condițiile de stabilire a indemnizației paternale pentru tatăl care se atribuie la categoria de asigurat specificat la pct.1.6 lit. b) sau pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, care a adoptat un copil:

a) indemnizația paternală se stabilește din data încuviințării adopției copilului pe o perioadă de 15 zile calendaristice fără condiția aflării în concediu paternal;

b) tatăl copilului adoptat a solicitat stabilirea indemnizației paternale în termen de 12 luni din data încuviințării adopției;

c) tatăl copilului adoptat a achitat taxa fixă a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilită începând cu 1 ianuarie 2026, cel puțin o lună în ultimele 3 luni calendaristice premergătoare lunii încuviințării adopției copilului.”.

9. La articolul 18² în alineatul (7), după cuvântul „ justiției” se completează cu expresia „ , persoanelor care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.”.

10. La articolul 18³ în alineatul (8), în prima propoziție după cuvântul „ justiției”, de completat cu expresia „ , persoanelor care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale”, iar la propoziția a doua după cuvântul „justiției”, de completat cu expresia „ , persoana care se atribuie la categoriile de plătitori specificați la pct.1.6 lit. b) și pct. 1.7 lit. b) din Anexa nr.1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.”.

Art. V – Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 47–50, art. 200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare a legii, după sintagma „Prezenta lege transpune în legislația națională” se completează cu textul:

„Directiva 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”.

2. La articolul 2, după noțiunea „discriminare indirectă după criteriul de sex”, se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„discriminare împotriva femeilor – orice diferențiere, excludere sau restricție bazată pe sex, care are drept efect sau scop compromiterea sau anihilarea recunoașterii, beneficierii și exercitării de către femei, indiferent de statutul lor matrimonial, pe baza egalității dintre bărbat și femeie, a drepturilor omului și libertăților fundamentale, în domeniile politic, economic, social, cultural, civil sau în orice alt domeniu, inclusiv în sfera publică și privată. Discriminarea împotriva femeilor include discriminarea directă, indirectă și formele intersecționale de discriminare.”.

3. La articolul 10:

alineatul (2) după cuvântul „combaterea” se adaugă textul „a discriminării după criteriul de sex, a violenței și hărțuirii, inclusiv a”;

alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:

„(2¹) Angajatorul asigură informarea tuturor salariaților, inclusiv prin afișarea în locuri vizibile a extraselor tematice din conținutul documentelor de politici interne sau a oricăror altor informații tematice cu privire la neadmiterea și interzicerea actelor și tuturor formelor de discriminare după criteriul de sex, violență și hărțuire, inclusiv hărțuire sexuală la locul de muncă, precum și cu privire la procedura de soluționare a unor asemenea cazuri, drepturile salariaților și răspunderea angajatorului care poate surveni în acest sens.”;

alineatul (3), literele d) și f) vor avea următorul cuprins:

„d) să întreprindă măsuri de prevenire și combatere a discriminării după criteriul de sex, a violenței și hărțuirii, inclusiv a hărțuirii sexuale la locul de muncă, precum și de protecție împotriva oricărui tratament nefavorabil și oricăror consecințe nefavorabile pentru depunerea în organul competent a plângerilor pentru asemenea acțiuni;

f) să introducă în politicile organizaționale interne ale unității prevederi privind prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare după criteriul de sex, a violenței și a hărțuirii, inclusiv a hărțuirii sexuale la locul de muncă, interzicerea utilizării tehnologiei informației sau comunicațiilor electronice pentru a produce ori a distribui date care conțin amenințări, intimidări, insulte, defăimări, incitări la violență ori la ură, discriminare, hărțuire (inclusiv hărțuire sexuală) sau alte forme de abuz în contextul prezentei prevederi.”.

4. La articolul 19:

alineatul (3) litera b) textul „după criteriul de sex și de hărțuire sexuală la locul de muncă” se substituie cu textul „după criteriul de sex, și de violență și hărțuire, inclusiv de hărțuire sexuală la locul de muncă, precum și altor încălcări a demnității în muncă”;

alineatul (3¹), după cuvintele „domeniul de activitate” se completează cu expresia „ și din cadrul subdiviziunilor de resurse umane și suport juridic”, iar la sfârșit, se completează cu cuvintele „desemnați prin ordinul conducătorului autorității/instituției”;

alineatul (3²) literele c) și f) se abrogă;

alineatul (4) litera c) se abrogă;

5. La articolul 20, alineatul (3) litera c) se abrogă.

Art. VI – Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 103, art. 355), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare a legii, după sintagma „Prezenta lege creează cadrul necesar aplicării” se completează cu textul:

„Directivei 2010/41/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 iulie 2010 privind aplicarea principiului egalității de tratament între bărbații și femeile care desfășoară o activitate independentă și de abrogare a Directivei 86/613/CEE a Consiliului.”;

2. Articolul 7 alineatul (2) se completează cu litera a²) cu următorul cuprins:

„a²) stabilirea condițiilor și criteriilor care exclud sau favorizează lucrătorii independenți la constituirea, echiparea, extinderea sau exercitarea activității lor;”.

Art. VII – Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295–308, art. 448), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 3, sintagma „lucrător independent” se substituie cu sintagma „lucrător emigrant independent”.

Art. VIII – Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2027.

(2) Guvernul în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta și va asigura elaborarea actelor normative necesare pentru punerea în aplicare a acesteia.

Președintele Parlamentului